

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bestemmelser

1. De krav, der foreskrives for opnåelse af sønæringsrettigheder er nøje kædet sammen med skibsfartens bemandings- og uddannelsesforhold og dermed med begrebet »sikkerhed til søs«. Medens bemandingsloven senest i 1964 var genstand for en gennemgribende revision, er søfartsuddannelsernes indhold og omfang fortsat tilpasset udviklingen inden for erhvervet. Sønæringsloven, der er fra 1975, er senest ændret ved lov nr. 587 af 19. december 1980 i forbindelse med Danmarks ratifikation af den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagt-hold, 1978 (STCW-konventionen).

I dette forslag til en ny sønæringslov har det derfor kun været nødvendigt at foretage få ændringer og tilføjelser begrundet i det samtidigt hermed fremsatte forslag til lov om skibes besætning og til ønsket om en forbedret og mere hensigtsmæssigt tilrettelagt navigatoruddannelse.

Af de væsentligste ændringer kan nævnes:

2. Der indføres uddannelseskraft for såkaldt enhedsmandskab, som er kaldt skibsassistenter, og som omfatter søfarende med en uddannelse, der berettiger dem til at udføre såvel dæks- som maskintjeneste.

Uanset, at den gældende bemandingslov tillader anvendelsen af enhedsmandskab, har kun få skibe benyttet sig heraf, og der har hidtil ikke været foreskrevet særlige uddannelseskraft til sådant mandskab. Det må imidlertid forventes, at anvendelsen af enhedsmandskab fremover vil være stigende, og sådant mandskab bør derfor sikres en forsvarlig uddannelse.

3. Styrmandseksamen og det til denne eksamen svarende bevis som skibsfører af 2. grad, der efter gældende bemandingslov giver ret til at føre skib op til 1.400 tons, foreslås afskaffet, jfr. det samtidig hermed fremsatte forslag til ændring af lov om søfartsuddannelse.

Endvidere er sætteskipperes førerrettigheder i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om

skibes besætning foreslået udvidet til 800 tons under hensyn til blandt andet den forbedrede uddannelse af denne gruppe navigatører. Der kan derfor næppe fortsat siges at være behov for en yderligere skibsføreruddannelse indenfor det resterende interval mellem 800 og 1.400 tons.

Efter ændringen vil der for handelsskibe være 3 navigatørexaminer, nemlig kystskippereksamen, sætteskippereksamen og skibsførereksamen.

4. Ved lov nr. 588 af 19. december 1980 om ændring af lov om søfartsuddannelse afskaffedes sætteskippereksamen af 2. grad, der ikke opfyldte kravene i STCW-konventionen. Den tilsvarende fiskeskippereksamen af 2. grad og bevis som fiskeskipper af 2. grad foreslås afskaffet. Det bemærkes herved, at der i en årrække ikke har været afholdt særlige eksaminer for sætteskipper af 2. grad og fiskeskippere af 2. grad. Eleverne, der uddannes på skipperskolerne og samlæser i flere fag, er alle undervist til og eksamineret med henblik på 1. grads eksamen, og de elever, der ikke har bestået denne eksamen, men som klarer den del af pensum, der er foreskrevet for fiskeskippereksamen af 2. grad, har fået bevis herfor.

Det bemærkes endvidere, at det pensum, der i dag kræves til fiskeskippereksamen af 2. grad, ikke har et omfang, der kan berettige, at der knyttes særlige sønæringsrettigheder hertil ud over de rettigheder, der er tillagt fiskeskippereksamen af 3. grad.

5. Det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om skibes besætning omhandler ikke betegnelserne tømmermand, fyrbøder, donkeymand og bådsmand. I overensstemmelse hermed er der ikke som hidtil foreskrevet uddannelses- og fartskrav for sådanne besætningsmedlemmer i dette lovforslag.

6. Forslaget har været forelagt erhvervets parter.

7. Forslag til sønæringslov har hverken statsfinancielle eller stadsadministrative konsekvenser.

Forslaget giver dog indirekte anledning til øgede udgifter for staten. Disse udgifter er anført i almindelige bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om søfartsuddannelse.